

Podpora přípravy Sociálního klimatického plánu

26.05.2025
(Online)

Tento projekt je financován Evropskou unií. Za jeho obsah odpovídají výhradně autoři. Názory zde vyjádřené nelze v žádném případě považovat za oficiální stanovisko Evropské unie.

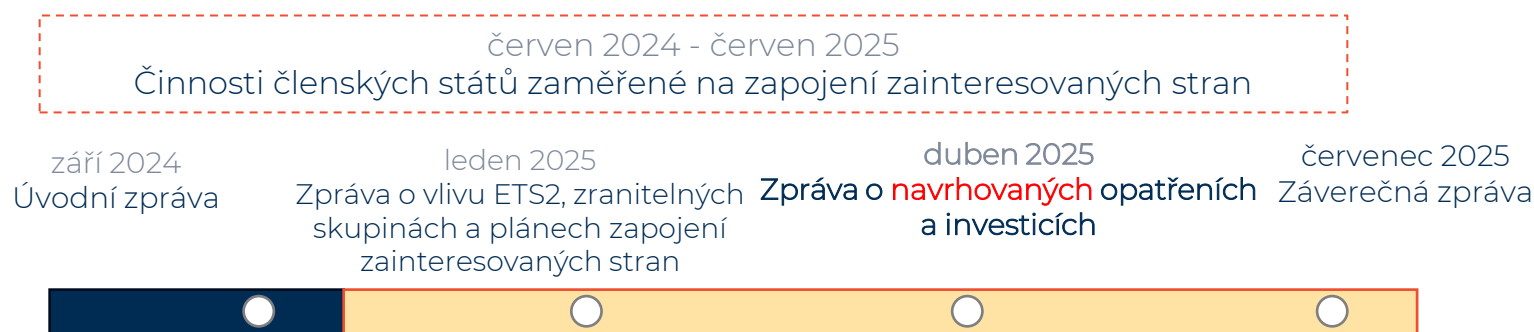
Výstupy & harmonogram projektu

Projekt podpořil devět členských států EU v rámci přípravy sociálně-klimatického plánu čerpajícího zdroje ze Sociálně klimatického fondu (SKF).

- DLV 2 - Posouzení vlivu ETS2 - Odhadovaný počet a identifikace zranitelných domácností, uživatelů dopravy a mikropodniků & odhadované vlivy ETS2 na identifikované zranitelné skupiny
- DLV 3 - Zpráva o opatřeních a investicích, které se mají zvážit v rámci SKP jako vstupy pro přípravu SKP
- Plán zapojení zainteresovaných stran - přehled zapojení zainteresovaných stran a událostí pro zainteresované strany - požadavek z usměrnění SKP

DLV 3 Workshop - hlavní cíle

- Shromáždění zpětně vazby od zainteresovaných stran o charakterizaci opatření
- Diskuze potřeby upřesnění vybraných M&I (*rozšíření seznamu opatření se nepředpokládá*).

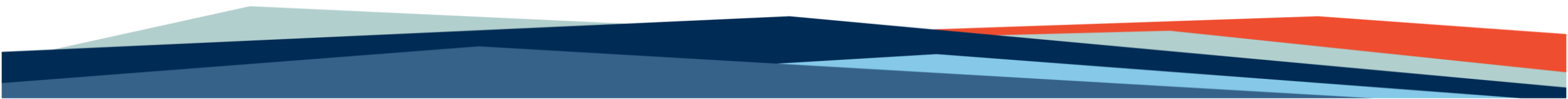
Analýza dopadu systému ETS2 na zranitelné skupiny

Výsledky modelování (předběžné posouzení)

www.trinomics.eu

- Naše analýza ukazuje, že systém ETS2 bude mít **omezený dopad na domácnosti a mikropodniky**:
 - *V absolutních číslech*: dopady na domácnosti jsou (obecně) přímo úměrné úrovni výdajů (a tedy příjmu).
 - *V relativním vyjádření*: zvýšení nákladů je (obecně) vyšší jako podíl na celkových výdajích chudších domácností, ale stále omezené (v průměru pod 1 % celkových výdajů, často výrazně méně).
 - Dopady na mikropodniky jsou rovněž omezené - obecně nižší než 220 EUR ročně, v závislosti na jejich skladbě palivových vstupů.
 - Dopravně náročné mikropodniky budou postiženy výrazněji.
- ETS2 je součástí širšího balíčku opatření. Po jejich zohlednění se očekává, že výdaje domácností budou nižší než v základním scénáři (**celkově pozitivní dopad**).

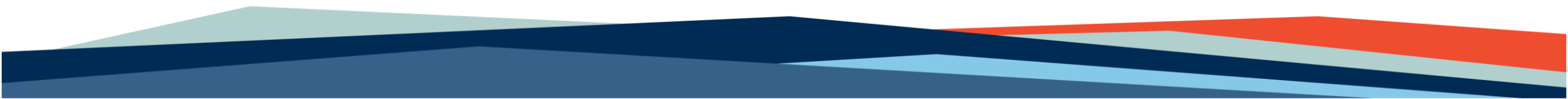

Dopady na zranitelné skupiny

Naše analýza zahrnuje vlastní ukazatel (modifikovaný 2M), který posuzujeme při neexistenci ETS2 a pro různé ceny uhlíku. Ve většině členských států **mají náklady ETS2 omezený vliv na hodnotu tohoto ukazatele pro domácnosti a dopravu** → podíl osob/domácností, které vynakládají více než dvojnásobek národního mediánu, zůstává zhruba stejný až do 60 EUR/tCO₂

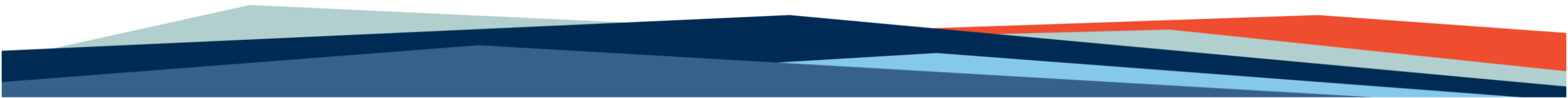
Analýza také ukazuje, že:

- **podíl zranitelných mikropodniků je přibližně 15 %, ale pouze 6 % u těch, které mají významný dopad v důsledku výdajů na energii, a 4 % u těch v odvětví dopravy, kde bude dopad vyšší.** Odhad byl vytvořen na základě jejich nákladů na energie a finanční schopnosti investovat do energetické účinnosti;
- charakteristiky domácností, uživatelů dopravy a mikropodniků ohrožených ETS2 **jsou v zásadě v souladu s určitými socioekonomickými charakteristikami** (např. úroveň příjmů, rozdělení na venkov a město, energetická náročnost budov, složení domácností, odvětví mikropodniků...).

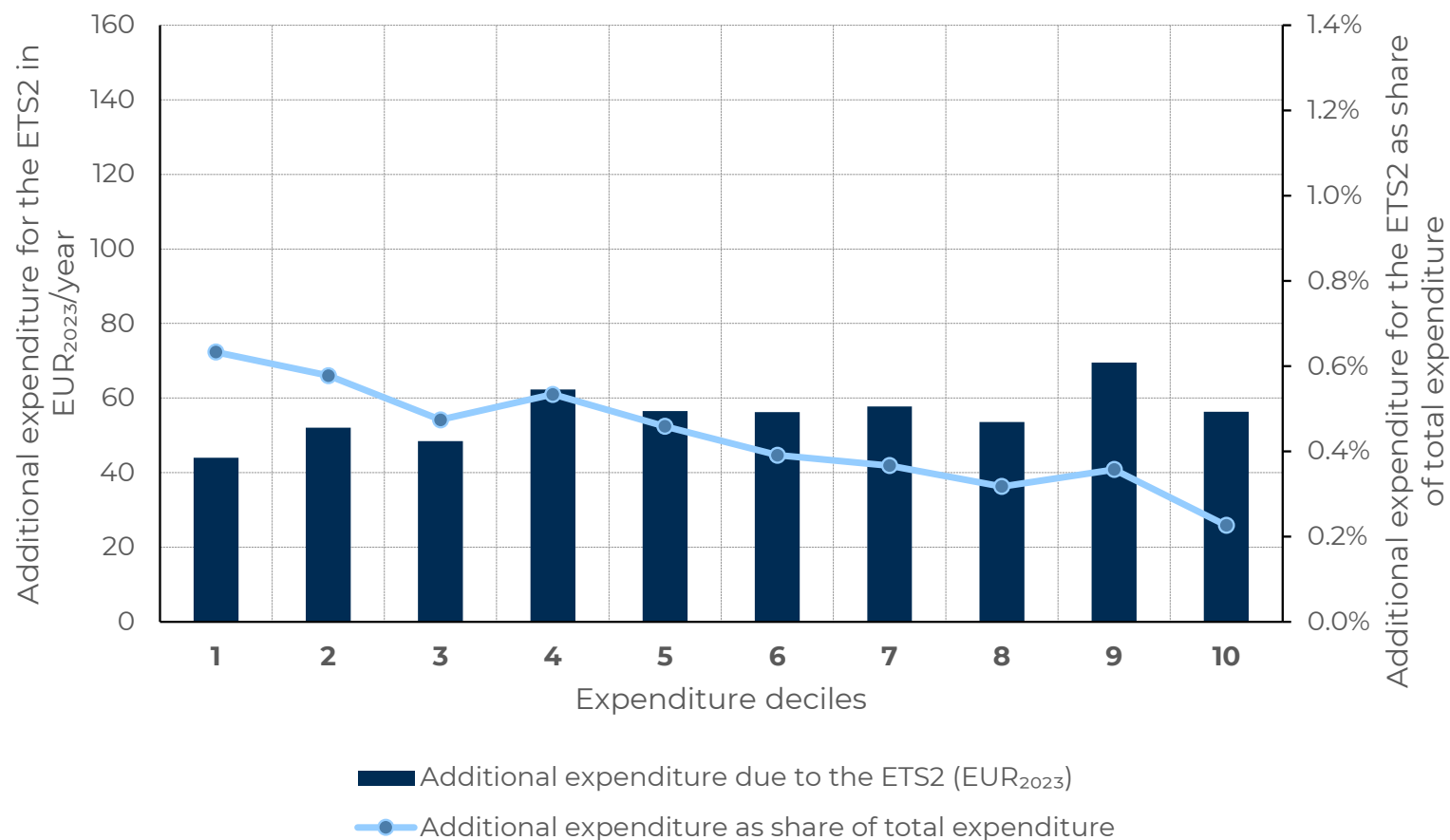
Zranitelnost vůči EU ETS

Vytápění

Náklady ETS2 na **vytápění** českých domácností při ceně uhlíku 30 EUR/tCO₂ (pouze domácnosti používající fosilní paliva)

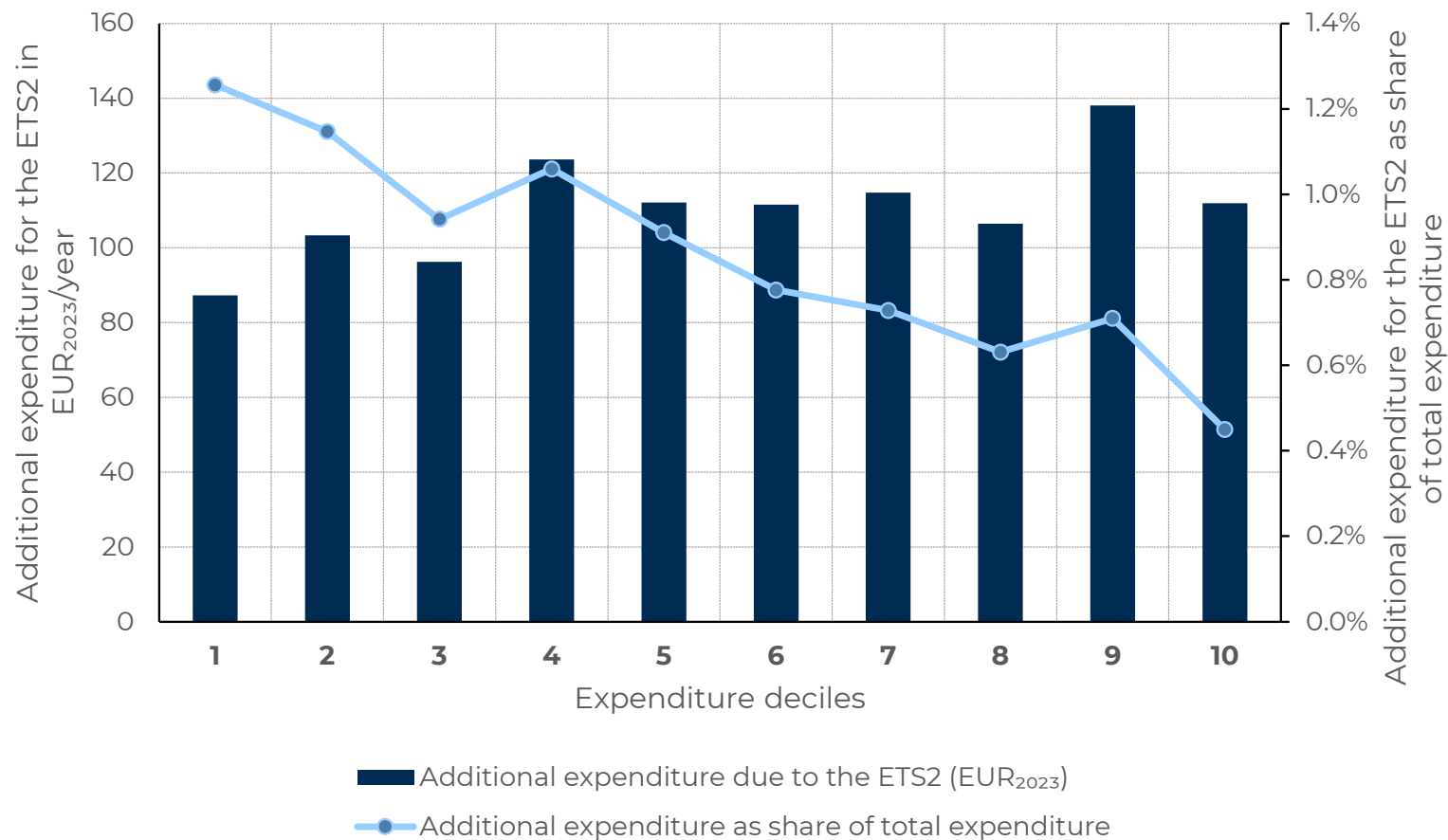
- Očekávané náklady ETS2 při ceně 30 EUR/tCO₂ činí pro českou domácnost používající k vytápění fosilní paliva v průměru **55 EUR/rok**.
- To se rovná 0,6 % celkových výdajů v prvním decilu a 0,2 % v desátém decilu.
- **V porovnání s průměrnými** ročními náklady na vytápění **1 100 EUR** bez ETS2 pro české domácnosti používající fosilní paliva.
- Jednotlivé domácnosti se mohou potýkat s vyššími náklady.

Zdroj: Mikromodel Oeko-Institutu SEEK-EU založený na HBS 2015.

Náklady ETS2 na **vytápění** českých domácností při ceně uhlíku 60 EUR/tCO₂ (pouze domácnosti používající fosilní paliva)

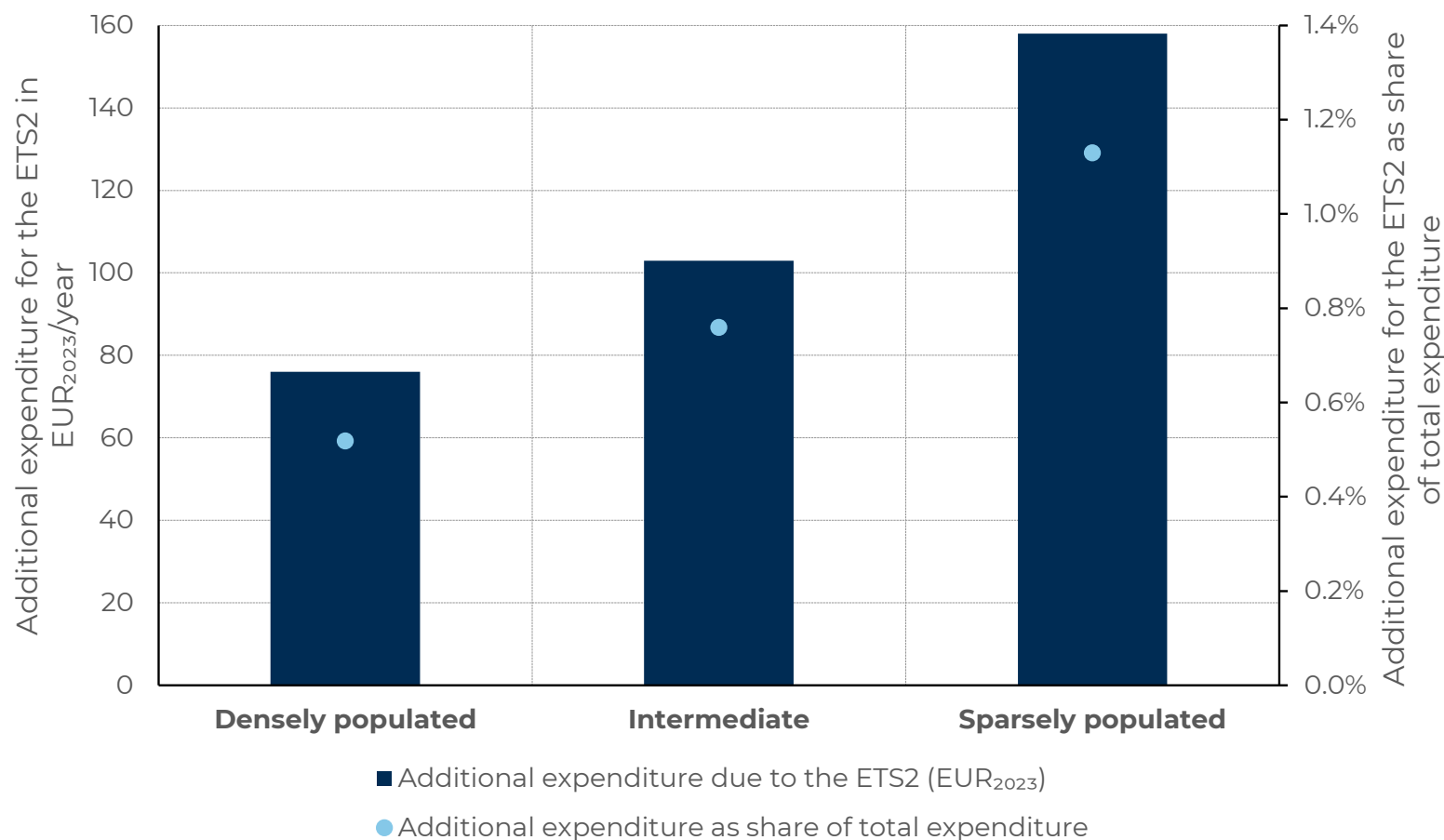
- Očekávané náklady ETS2 při ceně 60 EUR/tCO₂ činí pro českou domácnost používající k vytápění fosilní paliva v průměru **110 EUR/rok**.
- V prvním decilu činí 1,3 % celkových výdajů a v desátém decilu 0,4 %.
- **V porovnání s průměrnými** ročními náklady na vytápění **1 100 EUR** bez ETS2 pro české domácnosti používající fosilní paliva.
- Jednotlivé domácnosti se mohou potýkat s vyššími náklady.

Zdroj: Mikromodel Oeko-Institutu SEEK-EU založený na HBS 2015.

Náklady ETS2 na **vytápění** českých domácností při ceně uhlíku 60 EUR/tCO₂ (pouze domácnosti používající fosilní paliva)

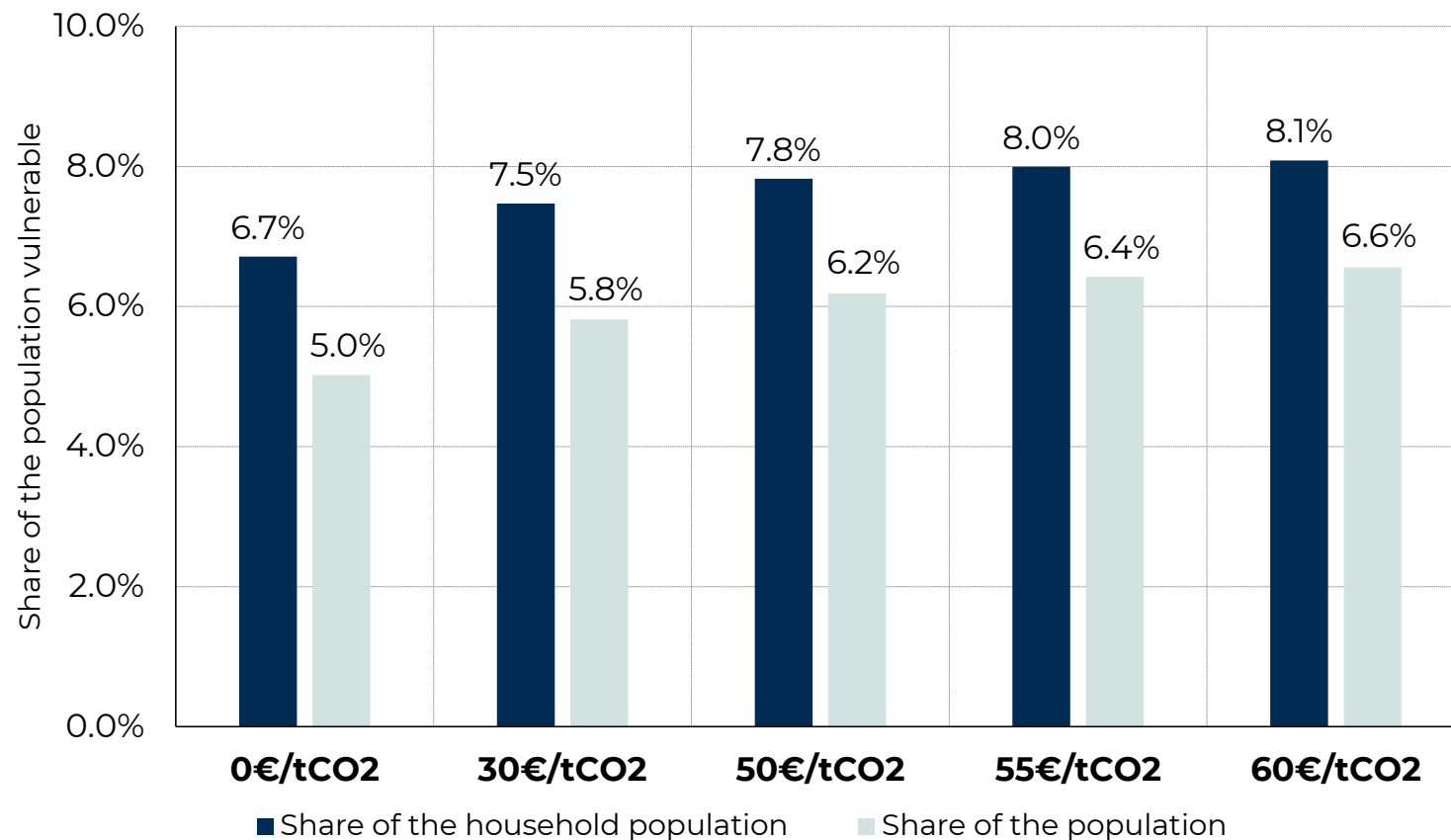
- Očekávané náklady ETS2 při ceně 60 EUR/tCO₂ jsou nejvyšší v řídce osídlených oblastech, a to 160 EUR/rok, a nejnižší v hustě osídlených oblastech, a to 75 EUR/rok.
- Domácnosti v řídce osídlených oblastech by měly vynaložit 1,1 % celkových výdajů, v hustě osídlených oblastech 0,5 %.
- Důvody: Větší obytné prostory v řídce osídlených oblastech, rozdíl v typu topného systému, používaném palivu, rozdíly v celkových příjmech a výdajích.

Zdroj: Mikromodel Oeko-Institutu SEEK-EU založený na HBS 2015.

Podíl českých domácností na celkovém počtu obyvatel a podíl na celkovém počtu domácností - České populace ohrožené energetickou chudobou a zvláště ohrožené zavedením ETS2 v oblasti vytápění

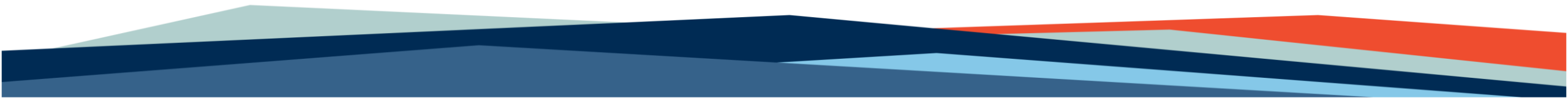
- Odhad upraveného ukazatele 2M, který zohledňuje
 - i) nízké a nižší střední příjmy,
 - ii) vysoké náklady v důsledku ETS2 a
 - iii) žádné prostředky na renovaci.
- Mediánový podíl celkových výdajů na vytápění v Česku je 6,9 %: hranice 2M je 13,8 %.
- 6,7 % domácností je identifikováno ukazatelem **před zavedením ETS2** (cena CO2 0 EUR/tCO2) pouze na základě jejich současných nákladů na vytápění. Podíl zranitelných domácností v Česku s rostoucí cenou CO2 **mírně roste**: 7,5 % při ceně 30 EUR/t CO2 až na 8,1 % při ceně 60 EUR/t CO2.
- Podíl na celkovém počtu obyvatel je menší, což znamená, že do ohrožené skupiny patří mnoho jednočlenných domácností.

Zdroj: Mikromodel Oeko-Institutu SEEK-EU

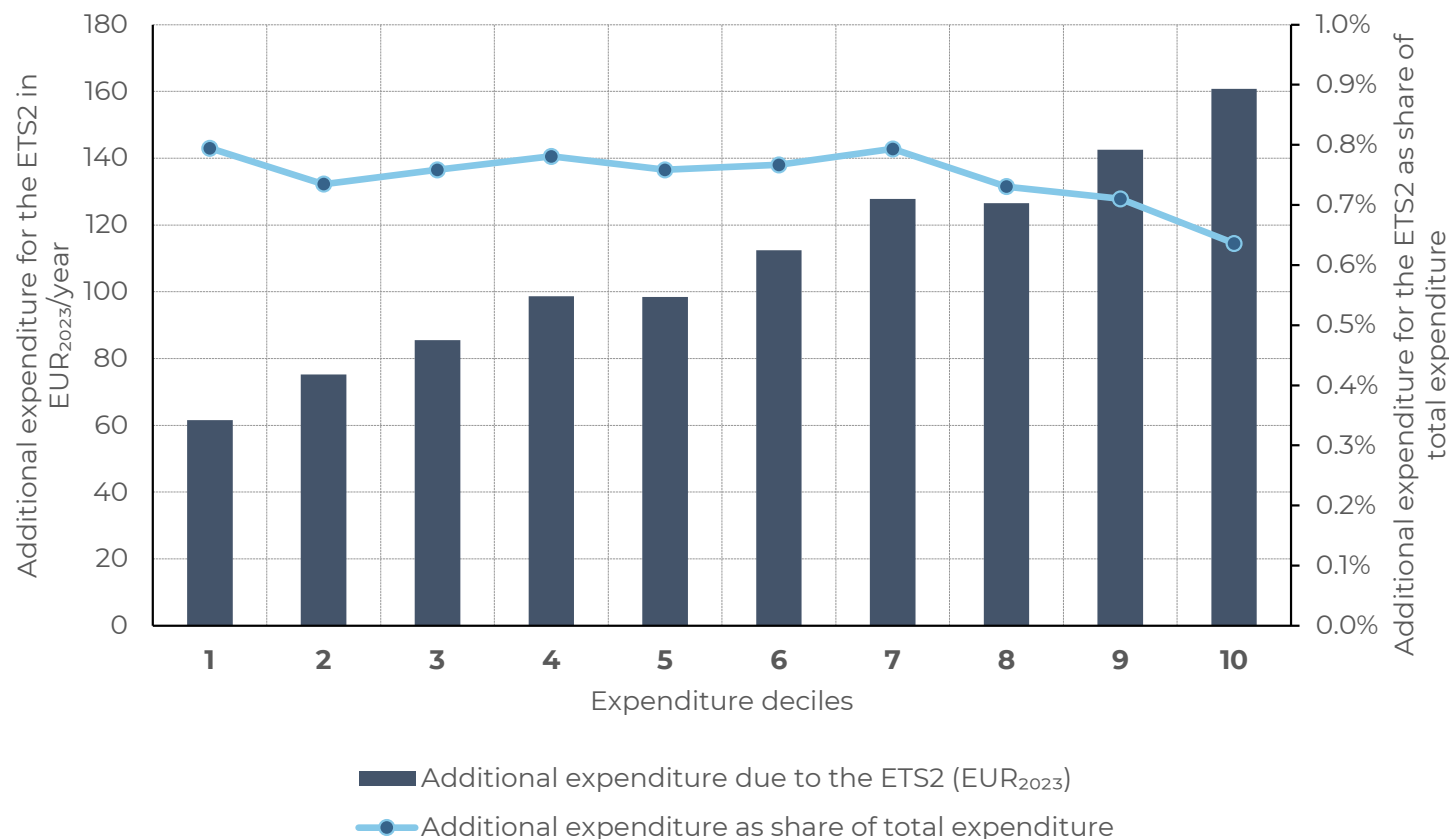
Zranitelnost vůči EU ETS

Doprava

Náklady na **dopravu** v rámci ETS2 pro české domácnosti na úrovni ceny uhlíku 60 EUR/tCO₂ (pouze domácnosti vlastníci vozidlo)

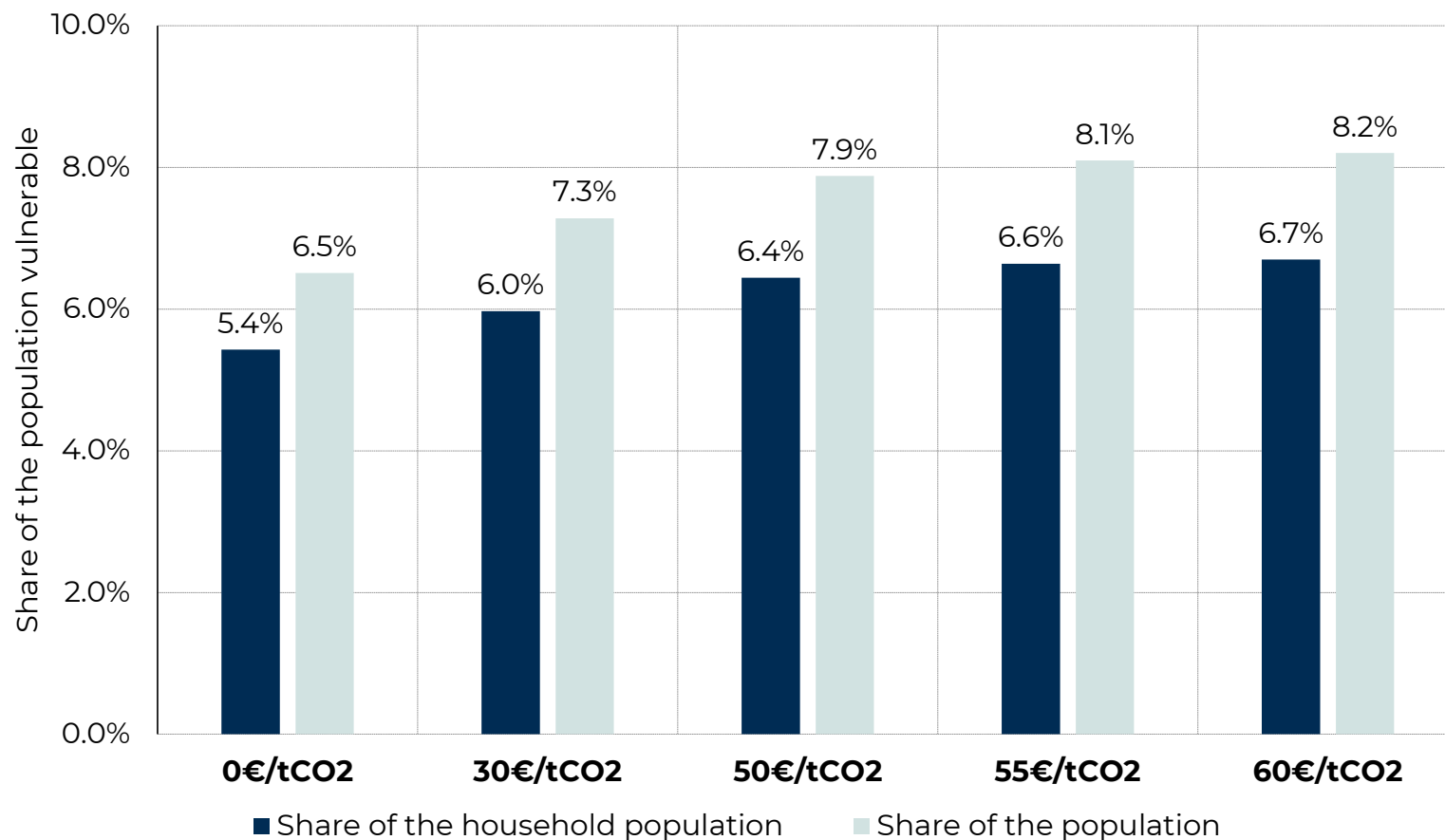
- Očekávané náklady ETS2 při ceně 60 EUR/tCO₂ se u **domácností vlastníků vozidlo** zvýší z 60 EUR/rok v prvním decilu na 160 EUR/rok v desátém decilu.
- Rovná se 0,7-0,8 % celkových výdajů.
- Jednotlivé domácnosti se mohou potýkat s vyššími náklady, pokud musí dojíždět na delší vzdálenosti autem.

Zdroj: Mikromodel SEEK-EU Oeko-Institutu

Podíl obyvatelstva českých domácností považovaných za ohrožené chudobou v dopravě a zvláště ohrožené zavedením ETS2 v dopravě

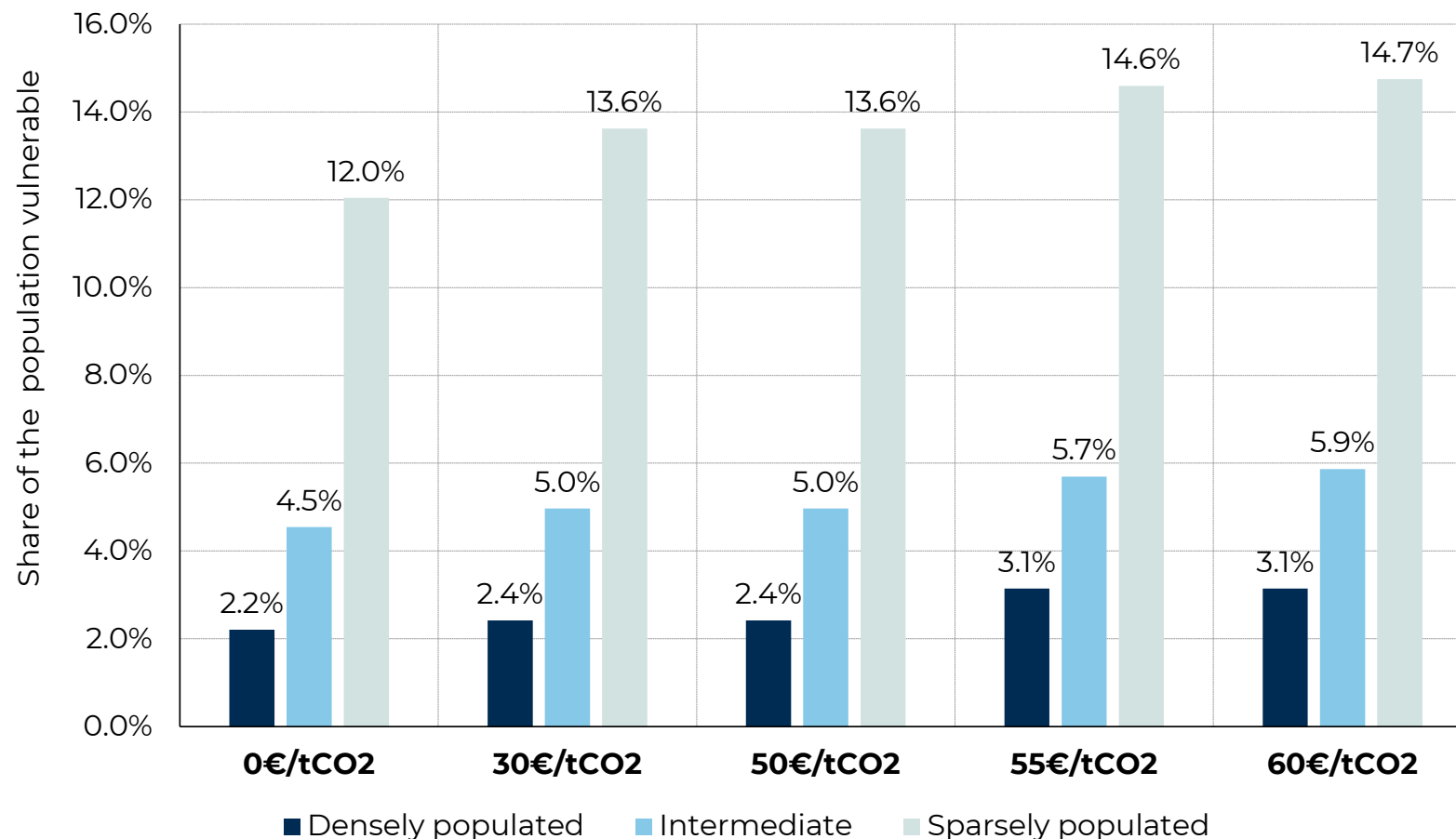
- Odhad upraveného ukazatel 2M, který zohledňuje
 - i) nízké a nižší střední příjmy,
 - ii) vysoké náklady v důsledku ETS2 a
 - iii) žádné prostředky k přechodu na alternativní dopravu.
- Průměrný podíl celkových výdajů na dopravu v Česku činí 5 %: Hranice 2M je 10 %.
- 5,4 % domácností a 6,5 % jednotlivců je identifikováno ukazatelem **před zavedením ETS2** (cena CO₂ 0 EUR/tCO₂) pouze na základě jejich současných nákladů na dopravu. Podíl zranitelných domácností v Česku **mírně roste** s rostoucími cenami CO₂
- Podíl na celkové populaci je větší, což znamená, že mnoho rodin patří do ohrožené skupiny.

Zdroj: Mikromodel SEEK-EU Oeko-Institutu

Podíl obyvatelstva českých domácností považovaných za ohrožené chudobou v dopravě a zvláště ohrožené zavedením ETS2 v dopravě podle stupně urbanizace

- Zranitelnost odhadovaná pomocí modifikovaného ukazatele 2M je v řídce osídlených oblastech vyšší (12-15 %) než v hustě osídlených oblastech (2-3 %).
- Důvody: vlastnictví automobilu, dostupné alternativy (např. veřejná doprava), ujeté kilometry, příjmy a výdaje, které jsou k dispozici.
- **Tyto informace jsou důležité pro navrhování opatření a investic.**

Zdroj: Oeko-Institut SEEK-EU, mikromodel

Zpráva o opatřeních a investicích, které mají být zváženy v rámci SKP

Charakteristika opatření

&

Celkové předpokládané dopady navrhovaných opatření
a investic SKP

www.trinomics.eu

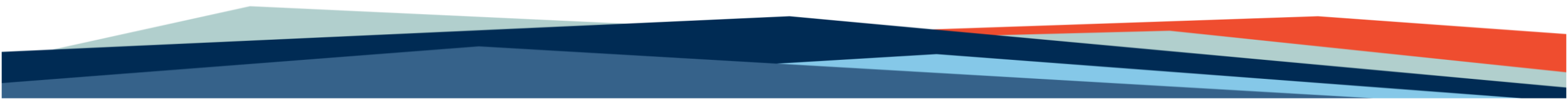
DLV3: Zpráva o opatřeních a investicích (M&I)

1. Charakteristika M&I - v souladu s ToR a Přílohou V nařízení o SCF

- Popis opatření
 - Cíl opatření, vymezení cílových skupin, výsledků a vlivů
 - Jak M&I řeší účinky ETS 2 na zranitelné skupiny
 - Implementace – včetně způsobu a úrovně řízení opatření
- Soulad M&I s DNSH
- Cíl a milníky: časový harmonogram implementace
- Implementace a monitoring M&I
- Financování a náklady

2. Vlivy sociálního klimatického plánu – agregované, ale rozdělené podle “komponentů” (budovy a doprava) a krátkodobé (3 roky) a střednědobé M&I (konec plánu).

1. Emise skleníkových plynů
2. Domácnosti v energetické chudobě
3. Domácnosti v dopravní chudobě

Celkový vliv složky budovy (1)

Oblast intervence	Celkové náklady (absolutní a % z celkového financování) podle zdroje financování	Přehled hlavních opatření a plánovaných investic	Cíle opatření a investic
Odvětví budov	Celkové náklady: EUR. SCF: 75 %, 976 milionů EUR ČR: 25 %, 325 milionů EUR	Navrhovaná opatření se zaměřují na zvýšení energetické účinnosti a snížení energetické chudoby zranitelných domácností v České republice v reakci na systém EU pro obchodování s emisemi ² . Zahrnuje podporu renovací rodinných a bytových domů, výstavbu nových sociálních a cenově dostupných nájemních bytů, poradenské služby v oblasti energetiky na míru a zapojení zranitelných domácností do komunitních energetických projektů.	Hlavním cílem je zmírnit energetickou chudobu a zvýšit energetickou odolnost zranitelných domácností zlepšením energetické náročnosti jejich obydli a snížením nákladů na energii. Opatření jsou navržena tak, aby zajistila cenovou dostupnost, pohodlí a přístup k čisté energii prostřednictvím hloubkových a dílčích renovací, výstavby energeticky účinných bytů a komplexních poradenských služeb. Tím, že se investice zaměřují na nízkopříjmové skupiny neúměrně postižené zavedením ETS ₂ , mají zmírnit socioekonomické dopady, podpořit sociální začlenění a přispět k dosažení národních cílů v oblasti klimatu snížením emisí skleníkových plynů z rezidenčního sektoru.

Opatření	Popis	Náklady	Poznámky
Renovace RD ve vlastnictví zranitelných jednotlivců a domácností	Navazuje na NZÚ Light	14 mld.	
Výstavba sociálního a dostupného nájemního bydlení (obce, NNO)	Výhradně kombinace dotace a zvýhodněného úvěru zranitelné domácnosti, které žijí v nevyhovujícím bydlení	12 mld.	ubytovny, azylové domy, obchodníci s chudobou
Renovace BD sociální bydlení; bonus na zranitelnou domácnost	Dle NZÚ Bytové domy + bonus na zranitelnou domácnost v nájmu	5 mld.	nutné nastavení parametrů nájemního vztahu jako podmínka čerpání podpory
Poradenství	Návaznost na probíhající reformu poradenství, důraz na terénní poradenství	1 mld.	OSS, terénní poradci, renovační pasy
Podpora zapojování zranitelných domácností do ES	včetně napojování obecního sociálního bydlení	0,5 mld.	úprava odběrného místa, garance odstranění bariér

Celkový vliv složky budovy (2)

Komponent budovy	Kvalitativně očekávané vplyvy	Kvantifikácia vplyvu (ak je k dispozíci)
Energetická účinnosť	<ul style="list-style-type: none"> Zlepšení energetické účinnosti prostřednictvím lepší izolace, výměny zastaralých systémů a snížení tepelných ztrát v obálce budovy. Zvýšení energetické účinnosti ve velkém měřítku prostřednictvím modernizace stavebních konstrukcí, optimalizace sdílených energetických systémů a zavedení moderního energetického managementu. Integrace energeticky účinného designu a technologií od samého počátku, což vede k minimalizaci spotřeby energie a dlouhodobému zvýšení účinnosti. identifikace možností úspor energie a návod na účinná opatření, která povedou ke zlepšení energetické náročnosti budov. Zvýšení energetické účinnosti zranitelných domácností umožněním přístupu k renovaci, účinným spotřebičům a cíleným podpůrným programům. 	468,6 GWh ročních úspor energie od roku 2032; 1 874 celkových úspor GWh během období SCP 2026-2032.
Renovace budovy	<ul style="list-style-type: none"> Podpora hlubších a komplexnějších renovací prostřednictvím lepšího přístupu k financování, technickým řešením a informovanosti majitelů domů. Urychlení rozsáhlých renovačních projektů prostřednictvím koordinovaného plánování, finančních pobídek a zapojení stavebních sdružení. Snížení tlaku na renovaci starého, neefektivního bydlení nabídkou nových alternativ, které splňují moderní energetické a komfortní standardy. Stimulování renovačních činností poskytováním odborného poradenství, určováním prioritních opatření a podporou informovaného rozhodování. Rozšíření úsilí o renovaci na zranitelné domácnosti, které by jinak neměly prostředky nebo kapacitu na renovaci svých domovů. 	2 465 432 m² renovováno
Znížení emisí skleníkových plynů	<ul style="list-style-type: none"> Snížení emisí skleníkových plynů díky lepší izolaci, výměně topných systémů na fosilní paliva a zvýšení energetické účinnosti. Významné snížení emisí v měřítku modernizace topných systémů, zlepšení obálky budov a integrace obnovitelných zdrojů energie. Zamezení budoucích emisí tím, že se od počátku staví nízkoenergetické domy z udržitelných materiálů a s účinnými technologiemi. Příspěvek ke snižování emisí podporou účinných opatření, změny chování a zavádění nízkoemisních technologií. Snížení emisí v typicky neefektivním bydlení umožněním přístupu k modernizaci a čistým energetickým řešením. 	88,2 ktCO ₂ e ročního snížení emisí od roku 2032; 353 celkových ktCO ₂ e snížení emisí během období SCP 2026-2032.
Zníženie počtu zraniteľných domácností a zraniteľných užívateľov dopravy (jednotka: domácnosti)	<ul style="list-style-type: none"> Snížení počtu energeticky chudých domácností díky zlepšení energetické náročnosti jednotlivých domů, což povede ke snížení účtů za energii a zvýšení komfortu v interiéru. Prevence energetické chudoby tím, že se domácnostem s nízkými příjmy poskytnou nové domy s nízkou spotřebou energie, čímž se od počátku sníží jejich budoucí energetická zátěž. Přímé snížení počtu energeticky chudých domácností díky cílené podpoře, která jim umožní přístup k renovaci a účinným technologiím, jež by si jinak nemohly dovolit. 	

Celkový vliv dopravní složky (1)

Oblast intervence	Celkové náklady (absolutní a % z celkového financování) podle zdroje financování	Přehled hlavních opatření a plánovaných investic	Cíle opatření a investic	
Silniční doprava	Celkové náklady: EUR SCF: 75 %, 209 milionů EUR ČR: 25 %, 70 milionů EUR	Cílem navrhovaných investic v odvětví dopravy je řešit dopravní chudobu v odlehlých a nedostatečně obsluhovaných regionech Česka podporou dvou vzájemně se doplňujících opatření: zavedením flexibilních systémů veřejné dopravy na vyžádání a nahrazením nadměrných a neefektivních autobusů menšími vozidly s nulovými emisemi. Tyto iniciativy společně zlepšují dostupnost, snižují náklady domácností na dopravu a nabízejí udržitelné alternativy k používání soukromých vozidel v reakci na dopady ETS2.	Hlavním cílem je zajistit cenově dostupné, spolehlivé a nízkoemisní možnosti dopravy pro zranitelné skupiny obyvatel v řídké osídlených oblastech, které jsou v rámci ETS2 nejvíce ohroženy chudobou v oblasti dopravy. Modernizací vozového parku veřejné dopravy a umožněním služeb přizpůsobených potřebám a reagujících na poptávku mají opatření snížit nucené vlastnictví automobilů, zmírnit rostoucí náklady na pohonné hmoty a jízdné a zajistit přístup k základním službám, jako je zdravotní péče, vzdělávání a zaměstnání. Důraz na integraci napříč obcemi a zaměření na nejméně propojené oblasti zajišťuje jak nákladovou efektivitu, tak maximální sociální dopad.	
Opatření	Popis		Náklady	Poznámky
Integrované projekty flexibilní dopravy	Integrované projekty flexibilní dopravy v regionech ohrožených dopravní chudobou		6 mld.	Elektrická vozidla, řídicí software pro poptávkovou dopravu
Nákup elektrických vozidel VHD	Nákup vozidel (mikrobusy/minibusy) v regionech ohrožených dopravní chudobou		1 mld.	Pouze elektrická vozidla

Celkový vliv dopravní složky (2)

Zložka cestnej dopravy	Kvalitatívne očakávané vplyvy	Kvantifikácia vplyvu (ak je k dispozícii)
Energetická účinnosť	<ul style="list-style-type: none"> Přechod od konvenčních vozidel se spalovacími motory k elektrickým vozidlům zlepšujícím energetickou účinnost. Podpora využívání veřejné dopravy s nulovými emisemi, snížení počtu soukromých vozidel na silnicích, a tím snížení celkové spotřeby pohonných hmot a spotřeby energie na obyvatele. 	267,6 GWh ročních úspor energie od roku 2032; 1 338 GWh celkových úspor během období SCP 2026-2032.
Mobilita a doprava s nulovými a nízkými emisemi	<ul style="list-style-type: none"> Zlepšení dostupnosti veřejné dopravy s nulovými emisemi v oblastech s nedostatečnou obsluhou. Podpora organizací poskytujících sociální služby zranitelným skupinám, aby využívaly dopravu na vyžádání zajišťovanou vozidly s nulovými emisemi. Poskytování individuální specializované dopravy zranitelným domácnostem vozidly s nulovými emisemi. 	0 elektromobilů - osobní; 333 elektromobilů LDV - osobní; 0 dobíjecích sloupů (veřejných i soukromých); 0 jízdních kol; 682,9 mil. km veřejné dopravy v osobní dopravě
Znížení emisí skleníkových plynů	<ul style="list-style-type: none"> Snížení závislosti na soukromých vozidlech prostřednictvím M&I v dopravě, což povede k úsporám fosilních paliv. Zvýšení efektivity využívání vozidel posílením dopravy na vyžádání a přechodem na autobusy s nižší kapacitou. Nahrazení vozidel s vysokými emisemi elektrickými alternativami s nulovými emisemi. 	72,7 ktCO ₂ e ročního snížení emisí od roku 2032; 363 celkových ktCO ₂ e snížení emisí během období SCP 2026-2032.
Zníženie počtu zraniteľných domácností a zraniteľných užívateľov dopravy (jednotka: domácnosti)	<ul style="list-style-type: none"> Snížení rizika dopravní chudoby domácností, které žijí v oblastech s nedostatečným nebo nedostatečně obsluhovaným systémem veřejné dopravy a/nebo nemají žádné jiné dopravní prostředky. 	

Kvantifikace celkového vlivu

Komponent	Kvantifikace vlivu (pokud je k dispozici)	
	Počet domácností, uživatelů nebo ktCO ₂ , rozdíl vůči neutrální politice bez úrovně SKP	
	Krátkodobé (na 3 roky dopředu)	Střednědobý (konec plánu)
	Emise skleníkových plynů (ktCO ₂)	Emise skleníkových plynů (ktCO ₂) (A)
Dohromady (budovy a doprava)	81,4 ktCO ₂ e roční snížení emisí	160,9 ktCO ₂ e roční snížení emisí
Komponent budovy	37,8 ktCO ₂ e roční snížení emisí	88,2 ktCO ₂ e roční snížení emisí
Komponent dopravy	43,6 ktCO ₂ e roční snížení emisí	72,7 ktCO ₂ e roční snížení emisí

Diskuze